RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Lausunto

Kasvintuotannon osasto
Kasvinterveysyksikkö

Pvm/Datum/Date
11.9.2019

Dnro/Dnr/DNo
6432/00.00.01.00.02/2019

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta
MmV@eduskunta.fi

Viite Maa- ja metsätalousvaliokunnan pyyntö asiantuntijalausunnon toimittamisesta asiassa HE 11/2019 vp Hallituksen esitys eduskunnalle kasvinterveyslaiksi sekä laiksi sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Ruokaviraston asiantuntijalausunto

Ruokavirasto on vastaanottanut eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnan kutsun asiantuntijan kuulemisesta valiokunnassa ja pyynnön asiantuntijalausunnon antamisesta. Ruokavirasto toteaa kohteliaimmin seuraavaa:

Ehdotetulla kasvinterveyslailla täydennettäisiin Euroopan unionin asetuksia kasvintuhoojien vastaisista suojatoimenpiteistä (EU/2016/2031) sekä virallisesta valvonnasta ja muista virallisista toimista (EU/2017/625). Euroopan unionin uuden kasvinterveyslainsäädännön tavoitteena on muuttaa nykyistä lainsäädäntöä siten, että lisääntyneitä kasvinterveysriskejä pystyttäisiin nykyistä paremmin torjumaan ennaltaehkäisyn, tärkeimpiin tuhoojiin keskittymisen, valvonnan edellytysten parantamisen ja lisäresursoinnin kautta. Toimijoiden omaa vastuuta kasvintuhoojien havaitsemisessa ja kasvinterveyden säilyttämisessä korostetaan aiempaa selkeämmin. Viranomaistehtävät lisääntyvät kuitenkin huomattavasti muun muassa pakollisen valmiussuunnittelun sekä kasvipassi- ja ISPM 15 -toimijoiden valvonnan ja tuontivalvonnan muutosten myötä. Kaikkien sellaisten unionikaranteenituhoojien, jotka pystyisivät Suomeen asettumaan ja täällä leviämään, kartoittaminen on myös jatkossa pakollista. Unionikaranteenituhoojia tulee olemaan yhteensä lähes 200.

Ruokavirasto katsoo, että on ensisijaisen tärkeää, että sillä on käytössään lakiluonnoksessa esitetyt lisäresurssit välttämättömien valvonnan muutosten toimeenpanoon.

Lakiluonnoksen 4 §:n perusteluissa todetaan, että jos tuhooja leviää luonnonsuojelualueelle, voitaisiin myös siellä ryhtyä kasvinterveysasetuksen mukaisiin välttämättömiin torjuntatoimenpiteisiin soveltamalla luonnonsuojelulain (1096/1996) 14 §:n 2 momenttia. Luonnonsuojelulain 14 §:n 2 momentin mukaan luonnonsuojelualueella saadaan ryhtyä muun muassa eläintautien vastustamisen edellyttämiin välttämättömiin toimenpiteisiin. Kasvinterveyden suojelemiseksi tehtävistä torjuntatoimenpiteistä luonnonsuojelualueella ei sen sijaan ole säädetty. Esimerkiksi meillä ennen esiintymättömien metsätuhoojien suhteen voidaan joutua tilanteeseen, jossa on ryhdyttävä nopeasti välttämättömiin toimenpiteisiin tuhoojan hävittämiseksi myös luonnonsuojelualueella. Vaikka ympäristöministeriön esittämän näkemyksen mukaan luonnonsuojelulaki ei estäisi kasvintuhoojan torjuntatoimenpiteitä, katsoo Ruokavirasto, että kasvinterveysviranomaisen toimivallasta luonnonsuojelualueilla tulisi olla selkeät säännökset. Lausuntoyhteenvedossa on mainittu

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Lausunto

Kasvintuotannon osasto
Kasvinterveysyksikkö

Pvm/Datum/Date
11.9.2019

Dnro/Dnr/DNo
6432/00.00.01.00.02/2019

Ruokaviraston asiaa koskeva huomio, mutta ehdotetun viittauksen lisäämistä luonnonsuojelulain mainittuun pykälään ei esitetä.

Ruokavirasto
PL 100, 00027 RUOKAVIRASTO
Puh. 029 530 0400 (vaihde)
ruokavirasto.fi
Y-tunnus: 2911686-7

Livsmedelsverket
PB 100, 00027 LIVSMEDELSVERKET
Tfn 029 530 0400 (växel)
livsmedelsverket.fi
FO-nummer: 2911686-7

Finnish Food Authority
P.O. Box 100, FI-00027 FINNISH FOOD AUTHORITY, FINLAND
Tel. +358 29 530 0400 (switchboard)
foodauthority.fi
Business ID: 2911686-7